

als van het land gebruikt om de diepere eenheid van land en mens uit te drukken. De kleur der werkelijkheid is met verzorgende liefde dienstbaar gemaakt aan de symboliese weergave van deze visie.

Dit is een grote lof, die in andere vorm herhaald kon worden voor vele van de vier en twintig geëxposeerde werken. Overal zag men de vrucht van het streven tot inleving in de nieuwe sfeer. De onderwerpen waren zeer verscheiden, mens en dier, oud en jong, blank en bruin, in de natuur van morgen, middag en nacht. De schilder had z'n omgeving van alle zijden bestudeerd; de eenheid van visie en stijl sprak daardoor niet zoo sterk, was ook wel nog minder vast gevormd. Bijna on-Luyts was een nachtelijke bergbrand, die als een helse spook-verschijning spot met alle bezonnen decoratieve weergave, en op alle nieuw-gekomenen werkt als een exotiese fantasie. Even lyries was een kort te voren gemaakte maannacht, waarin alle strakke lijn vervluchtigt en zelfs de majestueuze bergen stil terugwijken. Een sterk genieten van ontluikende kleuren sprak uit de ploeger, die z'n witte ezel voortdrijft tussen de diep-groene wingerdstokken. Het meeleven met de mens uitte zich in de figuur van de stoere jonge spitter, alleen op het maagdelik land, even romanties gezien vóór het kleine witte huis met het bezige vrouwtje, sterk herinnerend aan 't werk der grote Fransen van de negentiende eeuw. Evenzovele uitingen van een sterk inleven in de levende wereld van een jong land.

Toch bracht de rust van Bergzicht hem meer tot zich zelf, tot bewust beheersen en kiezen, tot een opbouwen van de hele werkelijkheid met de middelen die zijn eigen rustig huis en tuin en uitzicht hem dagelijks verschafften. Dit zien we aan een ander, aanmerkelijk groter stuk, dat als enscènering de stoep van Bergzicht heeft, ditmaal in rijpe zomertooi; de wisteria-bloesems overdekken nu het oker muurtje, paarse schaduwen wonen onder het rijke eikengroen, het invallend licht geeft vrolijke tinten overal. En daarmee in overeenstemming is het drukke beweeg op de stoep. Een Kaaps karretje rijdt fleurig voor, een Slams jongetje met z'n rode fez grijpt de toom van de paarden, een kleurlingmeisje in vurig rode jurk met een hond aan een touw snelt de trappen van de stoep op, in de voordeur ziet men een dame en vaag ook kindertjes, buiten zijn er al een paar meisjes om de uitstappende bezoeker te begroeten. En met welk een wellust is de zijden huid van 't welgedane bruine paard geschilderd; ook hier is het middelpunt van de feestelijkheid, glanzend over heel z'n wezen. Ingestuurd naar de tentoonstelling te Wembley gaf het de schilder de voldoening van een bijzondere vermelding boven het gros van de grote Afrikaanse inzending.

Als schilder met decoratieve aanleg bezit Luyt een groot teekentalent, dat hij zorgvuldig heeft ontwikkeld. Hij voert de strakheid van lijn en compositie niet zo ver door als b.v. Konijnenburg, maar evenals deze